

KRJELA 18

Klub mladých autorov pri Knížnici G.F. Belopotockého v Liptovskom Mikuláši

Anna Uramová

Na východ

Kráčaš dole zamyslenou ulicou
tam kde sa začína slnko na východ
/od raja?/
na východ od našich spoločných
kadidlom a materinou dúškou zasypaných
čistých dní júlové lúče
vrážajú nôž do očí všetko sa
rozplýva skutočná je len horúca
vôňa rozpáleného asfaltu
/cesty sú odchádzanie/
cítim ťa už len
v obrysoch

Gejša

Tvoja tvár trpká a zvláštna presvitá cez obločné sklo
biela a hodvábná rozkonárená rokmi do plodnej šírky
v očiach zrelosť ťažkého černicového vína na lícach
kriedový prach samoty čelo je jazva nosíš za ním všetky
rany aj smútky čistotu spomienok dotykov obrazov
toho čo zostalo

Odtiene

Zrazu ma formuje tisíc vecí – zrkadiel drobné sklíčka pocitov farebné živé
v sne priskoro decembrového predpoludnia ochutnávam zakázané farby
nové
odtiene červená sa mieša s drevom kvapká horúca zlatá dotkne sa
kovu rozžeraví ho dobiela odchádzam spoza tmy zatvorených viečok tichá
dotknutá svetlom krehkým a prchavým na päťach
kvapky krvi
v ústach nôž

Prúdenie

Neviem dokedy zostanú vo mne otvorené studne hviezdokopy konáre
jabloní
s rukami padajúce tvárou do oblohy neviem dokedy bude prúdiť---
svetlo dokedy uvidím znaky pocítim farby ostré a čisté ako Pissarove plátna
možno už zajtra sa sneh roztopí ľad vykrváca zo striech do ulíc padne
slnko rozosmiate a prekvapené vyhladí zem zmäknuté trsy trávy
prítulnú hlinu rozsvieti izby v oknách zasiahne pohľad zamkne na kľúčik
neodvolateľne čo si nestihla nemáš

Jednotvar

Tvoja tvár je hranica biela maska ostrá a
tenká ako nôž postava rastie v prúde tmavých slov
okolo prstov omotané čierne náhrdelníky sem - tam
záblesky fialovej bolesti je v tebe ako tienie cítiť dym

Jeho tvár je gotická a zvláštna sú v nej svetlá aj tiene
lomené oblúky čistota matných farieb
freska - muž

Každý ste z iného sveta a predsa
máte čosi spoločné možno tú silu
prúdenie farbu čo zostáva vo vašich stopách
rozlieva sa tuhne ako vosk - jednotvar

Debora

...rukami rozhrňáš priostrú zimu zažihaš
sedem sviec plamene tancujú roztopia
tuhý vosk samoty na bielom
čele čisté znaky kadidlo
modlitby tymian rozjímania...

Katarína

Siena je tichá a meravá
Kamene domy a studňa katedrála a kamene
schúlené...

Katarína kráča...

...na Tvoju drevenú Golgotu na vrchol
ku krížu je
sestra
je
matka

Posledná...

...a vie...

Zostali už len ruky a láska taká že rozbíja
hranice posúva závažie znesiteľnosti napína
tetivu čistého hlasu pred výkrikom...

...

...

...

Siena je tichá a meravá
Kamene domy a studňa katedrála a kamene
horúce

červené

krvavé

zaliate

Katarína kráča...

Z ťažkého dreveného popraviska sťahujú
bezhlavé telo Niccola di Tuldo

... v jej očiach ostré slnko a krv studňa
katedrála kamene

krv

kamene

Krakov

... a teraz Teraz to viem Pane tu
na kolenách sama pred tebou schúlená na studenej
dlažbe kostola ako kvapka na dne kalicha ako mušľa
zo všetkých strán obklopená pozláteným tichom
Pane počuješ Pane toľko bolesti sme si sem priniesli
jemné prenikavo jasné trápenia ostré ako
umelecky vypracované ihly páliace za sklom pozdĺž stien
Pane počuješ Pane cestičky slz biblické
náreky výkriky neutíšiteľných duší Ty ktorý žiaríš a
dávaš sa spoznať v tichu
Počuješ aj naše mlčanie?

Slnčnice

1.

...teraz viem hĺbka je blízko príliš
tu príliš blízko pri okraji
chladná a bezpečná čaká na mňa láka
nástožčivým kovovolesklým hlasom
vo vlasoch nosí zabudnutie
v ústach smrť

2.

...slnčnice pre niekoho iného nechal si
rozosiatať po poli vysoko vysoko do oblohy
kvitnú roztvárajú sa pre to jedno jediné
slnko pre to jediné

Iná bolesť

Táto bolesť je iná iná ako všetky ostatné neznáma
nevoní v nej trpké drevo očakávaného necítiť
pulzovanie krvi chvenie strachu na dverách nie sú
zámku vonku nepočuť brechot psov

Táto bolesť prichádza náhle a kruto
s prenikavou jasnosťou osvetlí
všetky kúty duše z utajených zrkadiel
povyŕahuje hlbokopriezračné tváre
každá z nich je iná strašná každá
tvoja

Za hranicou

... začína snežiť Náhle prebudené ticho sa schúli
do seba stáva sa ešte tichším a ja viem Za hranicou
najposlednejšieho mlčania je už len biela hudba ostré
zrkadlá bolesti vrstva ľadu na zamrznutej rieke pod ňou
pohyb spodných prúdov Tvoje oči Rieka
už nie je medzi nebom a zemou už nie som
medzi nebom a zemou Rieka
Nespievam

Rieka - spln

Vymedzuješ mi hranicu „Potiaľto môžeš Odtiaľto
som to už ja“

Ty

Ja a zasa

Svet – Ty

Svet reálny a medzi nami

Voda

„Vody medzi nami sú plné bolesti“

zostávaš

či...?

Niekedy ti hádzem slová ako kvety suché plné
farby tlmený jas nebrániš sa nechávaš zo seba
všetko padať čistým prúdom si ako rieka ako
spln môžeš ma zasiahnuť presne a nevedomky
okolo Teba biely priestor pohyblivá hranica
potom ja
nechránená...

Ovečka

„Zdravas Mária milostiplná
Pán s Tebou...“

Vonku pomaly zhasína iskrivý zimný deň Slnko
nazlato namaľovaným nechtom prechádza z jednej
oltárnej tabule na druhú roziskrí Tvoje vlasy dotkne sa
spony na plášti objaví belosť rúk spojených
v objatí

„... ktorého si Panna
v Betleheme porodila“

Stojíš tam v priveľmi jasnej izraelskej noci Za Tebou
dýcha spiace mesto cítiš jeho pravidelný
nočný pulz Tmavý plášť na pleciach chráni ťa alebo...?
Vedľa Teba dieťa biele ako hostia
Žiarivé

Slnecný prst sa posunie ďalej rozsvieti
zlatý rám obrazu potom sklízne zachytí sa v drahom
purpuro rozohreje vo farbe všetky jej skryté ohníčky
Melicharov plášť horí vytvára na obraze červený
kruh radosti : „Už sme tu“

V očiach ti vidno únavu žiarlivo
objímaš biele dieťa chrániš ho a
zároveň ponúkaš tento dar do krvi
Tvoj a predsa tak kruto
neprivlastnený

„... ktorého si Panna
z Ducha Svätého počala“

Kľučíš akoby vyrušená z rozjímania Pri Tebe
anjel Taký akého si ho vysnívali byzantskí
malieri krásny a vznešený Dáva Ti ľaliu

Vedela si už vtedy Nevinná že
čistá láska nie je nič iné než
čistá bolesť?

„... ktorého si Panna v chráme
obetovala“

Chrám zasa ten chrám tá monumentálna
síla prúdiaca zo všetkých jeho stien
Štyridsať rokov Odvtedy až podnes
tá síla ťa vždy trochu ľaká ale
ideš Ovečka ideš nezastávaš všetko
to svoje nesieš v náručí k chrámovej opone
ešte je celá ešte nedopadol
siedmy meč

„... ktorého si Panna v chráme
našla“

A znova kroky tisíce krokov akoby ich už
nebolo dosť Pane Vraciaš sa priviesť ho
domov k sebe v kovových litániách

preratúvaš kameň po kameni na pätách
krv v očiach šialenstvo matiek Ešte to
netušíš Prečistá Nie si už
jediným domovom

odtiaľto začína bolestný ruženec...

Radka Berešiková

* * *

Toto je zhruba
Za všetkými krásnymi
Nezmyslami a úmyslami
V predvečer svítania

Muselo sa stať všetko
Čo sa nestalo
Len vo mne zrnko
Zostalo
A vzkĺčilo do papiera
Mojej duše

* * *

Čo ty na to priateľ môj
Vysypem to lenivé dieťa
Z kočíka
Nech urobí zopár krokov
Za okruh svojho bezpečia
Naučím ho voziť sa
Len pre spomienky
Na seba

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Číslo 18. Autori tohto čísla: Anna Uramová, Radka Berešíková. Zostavila: Anna Ondrejková. Vydala Knižnica Gašpara Fejérpataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Február 2006.